

Kennari	Daníel Freyr Jónsson	Sk.st.	DAN
---------	----------------------	--------	-----

Þjóðfræði

Áfangalýsing:

Í þessum áfanga verður farið í grunnþætti þjóðfræða. Greinin er kynnt og farið yfir hvað einkennir hana og hver eru þau lykilhugtök sem tengjast efninu um leið og ólíkir þættir menningarinnar eru kynntir (t.d. sögur, hátíðir, leikir, dansar, hlutir, hópar, texti, hegðun, munnleg geymd, ólíkar tegundir flutnings). Íslenskir þjóðhættir eru skoðaðir. Lesnar þjóðsögur og farið yfir kenningar þjóðsagnafræða. Hversdagsmenning nútíðar og fortíðar er skoðuð og áhrif hennar á tungumál og lífshætti. Rýnt er í nútímann með augum þjóðlífsfræða og metið hvernig hægt er að nota ólíka miðla og texta til að koma merkingu á framfæri á ólíka vegu. Farið yfir aðferðafræði og siðferðileg álitæfni við söfnun þjóðfræðiefnis. Í vinnu og verkefnum áfangans reynir á kunnáttu í heimildavinnu, frumkvæði, sjálfstæð og skapandi vinnubrögð, gagnrýna hugsun, umburðarlyndi og virðingu fyrir skoðunum annarra.

Markmið:

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- lykilhugtökum og grunnþáttum þjóðfræða
- munlegri geymd
- mismunandi tegundum texta og ólíkri miðlun þeirra, áhrifum og túlkun
- áhrifum hversdagsmenningar m.a. á lífnaðarhætti og tungutak
- íslenskri menningu, úr hverju hún sprettur og tengslum hennar við útlönd
- þjóðsagnafræðum
- hugmyndafræði og viðhorfum fólks á ólíkum tímum
- heimildanotkun í tengslum við verkefnavinnu
- orðaforða sem þarf til að lesa í ólíkar heimildir (munnlegar, myndrænar, ritaðar, o.fl.)

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- lesa og greina ýmis konar texta frá ólíkum tímum og á ólíku formi sér til gagns og geta fjallað um inntak þeirra í ræðu og riti
- beita algengum stílbrogðum í tal- og ritmáli
- skilja og geta nýtt helstu kenningar og hugtök í þjóðfræði
- draga saman og nýta á viðurkenndan og gagnrýninn hátt upplýsingar úr hvers kyns heimildum og meta áreiðanleika þeirra
- vinna verkefni af ýmsu tagi og nýta sér uppbyggilega gagnrýni
- flytja af öryggi lýsingar og kynningar á verkefnum sínum, hver fyrir sig og með öðrum

Hæfnisviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- skrifa skýran, vel uppbyggðan og grípandi texta
- taka þátt í málefnalegum umræðum, tjá afstöðu sína og efasemdir um efnið og komast að rökstuddri niðurstöðu
- draga saman aðalatriði, beita gagnrýninni hugsun við lestur, túlkun og úrvinnslu krefjandi texta
- átta sig á samfélagslegum skírskotunum, dulduðum boðskap og hugmyndum
- beita skýru, vönduðu og blæbrigðaríku máli í ræðu og riti
- velja ritstíl eftir aðstæðum og viðtakendum
- vinna skapandi verkefni í tengslum við námsefnið

Námsgögn:

- Þjóðfræði hvað? Kennsluefni fyrir framhaldsskóla eftir Þórunni Kjartansdóttur (tilraunanámsefni, aðgengilegt á netinu).
- Náms efni frá kennara á Moodle námsvef námskeiðsins. Mikilvægt er að hafa í huga að glærur, glósur og greinar á Moodle eru hluti af námsgögnum áfangans.
- Vefur ritvers HÍ um APA staðalinn: <https://ritver.hi.is/is/apa/skraning-heimilda-apa>
- Vefur HR um APA staðalinn: <https://bokasafn.ru.is/friendly.php?s=apa>
- *Sólvörð*, fantasíuskáldsaga eftir Emil Hjörvar Petersen

Áætlun um yfirferð og fyrirlögn námsmatsþátta:

Tímabil (vikunúmer/lotun úmer)	Námsefni (verklegt og bóklegt)	Heimavinna/verkefni	Vægi námsmatsþátta
Lota 1 / Vika 2-10	Fagið þjóðfræði og viðfangsefni þess kynnt. Farið yfir söfnunar- og rannsóknaraðferðir og viðtalstækni. Hefðir og siðir. Áhrif menningar á klæðaburð í gegnum tíðina. Þjóðsögur og þjóðsagnasöfnun. Áhrif þjóðsagna á nútímamenningu; fantasíubókmenntir, mynd- og tónlist.	Efni úr kennslubók og frá kennara á Moodle. Skáldsagan <i>Sólvörð</i> Verkefni á Moodle. 1. og 2. gagnapróf Viðtalsverkefni	Smærri verkefni á Moodle 15% Gagnapróf 1 og 2 (2 x 10%) 20% Viðtalsverkefni 10%
Lota 2 / Vika 11-19	Munnmenntir og munnleg geymd. Flokkar þjóðsagna; goðsögur, ævintýri, flökkusagnir, brandarar, nútímaþjóðsögur o.fl. Þjóðhættir, efnismenning og áhrif hennar á hópa og einstaklinga. Tákn og táknfræði. Persónugreining.	Efni úr kennslubók og frá kennara á Moodle Skáldsagan <i>Sólvörð</i> Smærri verkefni á Moodle 3. gagnapróf Verkefni úr fantasíuskáldsögu Lokaverkefni	Smærri verkefni á Moodle 10% Gagnapróf 3 10% Fantasíuskáldsöguverkefni 20% Lokaverkefni 15%

ÍSLE3PH05 - Fjarnám Námsáætlun haustönn, 2024

Námsmat og vægi námsmatspáttar:

Matsform:	☒ Símat	☐ Lokapróf/valið lokapróf	☐ Lokaverkefni
Námsmatspættir	Lýsing námsmatspáttar		Vægi
Moodle-verkefni	Ólík verkefni á Moodle unnin jafnt og þétt yfir önnina.		25%
Tímapróf	Þrjú gagnapróf (10% hvert)		30%
Ritunarverkefni	Eitt viðtalsverkefni (10%) og verkefni úr fantasíuskáldsögu (20%)		30%
Lokaverkefni	Lokaverkefni.		15%
	Samtals:		100%

Einkunnir fyrir hvern námsmatspátt eru birtar í INNU á því formi sem best hentar.
Annað: Lögð er áhersla á að nemendur skili öllum námsmatspáttum. Fylgist vel með og vinnið jafnt og þétt yfir önnina.

Dagsetning: 11.1.2024

Undirritun kennara

Undirritun brautarstj., fagstj eða staðgengils